

HÖGSBY
KOMMUN

Biblioteksplan 2024–2027

Framtagen av: Kultur- och fritidschef	Diarienummer: KU.2023.411	Sida 1 (9)
Godkänd och fastställd av: Kommunfullmäktige	Version: 2	Ersätter: Plan antagen av KF 2019-11-04
Implementeras av: Kultur- och fritidschef	Fastställd: 2024-02-05	Gäller from: 2024-02-05

Innehåll

Inledning.....	3
Syfte/mål	4
Biblioteken i Högsby kommun.....	4
Personal	4
Barn och unga.....	5
Integration och tillgänglighet	5
Digital inkludering	7
Samverkan	7
Medieplan för Högsby kommunbibliotek	8
Utbud och urval.....	8
Gallring	8
Utvärdering.....	8
Källor.....	9

Inledning

Vision för Högsby kommun 2025 Högsby kommun är en attraktiv och välmående kommun som brukar utan att förbruka, och där alla känner sig välkomna. En kommun där företagsamhet, bra kommunikationer och en välutvecklad service skapar goda förut-sättningar för människors utveckling.

Syfte/mål

Bibliotekslagen slår fast att alla kommuner ska ha en politiskt antagen biblioteksplan som förtydligar bibliotekets verksamhet speglat mot medborgarnas behov. Lagen säger även att biblioteken ska ta särskild hänsyn till prioriterade grupper. Dessa utgörs av personer med funktions-nedsättning, nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska. Likaså ska folkbiblioteken uppmärksamma barns och ungas läsning och språkutveckling samt öka kunskapen kring användandet av informationsteknologi.

Syftet med denna plan är att peka ut riktning och målsättning för folk- och skolbiblioteken i Högsby kommun. Den ersätter biblioteksplan Högsby kommun 2020 - 2023. Enligt skollagen ska eleverna i grundskolan och gymnasiet ha tillgång till skolbibliotek. Sveriges folkbibliotek ska verka för att utveckla ett demokratiskt samhälle genom att bidra till fri åsiktsbildning och förmedla kunskap till medborgarna. Ett centralt område för biblioteken är att medverka till att stärka och utveckla intresset för litteratur, utbildning och kulturella upplevelser. Ett folkbibliotek ska vara tillgängligt för alla och verka för att uppfylla medborgarnas behov.

Biblioteken i Högsby kommun

Kommunbiblioteket är beläget i centrala Högsby och har öppet 31 timmar per vecka fördelat på 5 dagar. Bibliotekets webbplats utgörs av en portal för information om verksamheten, evenemangstips, lästips och instruktioner för nedladdning av elektroniska resurser.

Biblioteksverksamheten bedrivs med hjälp av 3,9 heltidstjänster fördelat på 5 personer. Chefsuppdraget ingår i Kultur och Fritidschefens uppdrag. Personalen tjänstgör både på folkbiblioteket och skolbiblioteken vid skolorna i Berga, Fagerhult, Fågelfors, Högsby och Ruda. Biblioteket ligger under kultur-och fritidsförvaltningen som i sin tur lyder under kommunstyrelsen.

Mål: Biblioteket ska bidra till samhällets service genom att fungera som en demokratisk mötesplats och skapa möjligheter för delaktighet, kunskapsinhämtning, kultur och integration. Biblioteket ska stärka sin roll som en öppen demokratisk plats dit medborgarna kan komma och ta del av och påverka utbudet. Alla ska känna sig välkomna till biblioteket oavsett kön, religion, etnicitet, politisk uppfattning och sexuell läggning.

Uppföljning: Besöksenkäter

Personal

Bibliotekspersonalen är en viktig hörnsten i verksamheten och ska ges möjlighet till fortbildning och kompetensutveckling inom olika områden. Initiativ till egen fortbildning och användandet av digitala

verktyg ska uppmuntras. Genom samarbete med Biblioteksutveckling Region Kalmar län anordnas gemensamma utbildningar och nätverk.

Mål: Personalen ska ges möjlighet att delta i för verksamheten prioriterade utbildningar och även medverka i kollegialt lärande där samverkan med andra aktörer kan bidra till att utveckla biblioteksverksamheten.

Personalgruppens sammansättning ska spegla dagens samhälle och bör därför även inkludera personer med annat modersmål än svenska.

Uppföljning: Antal utbildningsområden. Personalgruppens sammansättning.

Barn och unga

Enligt lagen är detta en prioriterad grupp och bibliotekets insatser riktar sig till allt från de minsta barnen upp till gymnasieåldern. Samarbete med BVC, fritidsenheten, barnomsorgen, skolan och familjecentralen bedrivs inom det läsfrämjande området med träffar som har som mål att bidra till en ökad läsmotivation. Evenemangen består av författarbesök, bokdepositioner, besök av småbarnsgrupper, teater, sagostunder, workshops, boktips och biblioteksinformation. Tillsammans med Biblioteksutveckling Region Kalmar län med medfinansiering från Kulturrådet erbjuds ett flertal lässtimulerande evenemang för barn och unga.

Barnkonventionen och dess grundläggande principer om alla barns rättigheter och lika värde ska utgöra en viktig grundpelare i bibliotekets arbete med målgruppen.

Mål: Barn och unga ska ha en hög prioritet inom verksamheten. Insatser inom de läsfrämjande, källkritiska och digitala områdena. En plan kring hur arbetet ska bedrivas på skolbiblioteken ska vara väl förankrat bland pedagoger och skolläda för att skapa en samsyn. Barn och unga ska ges kunskap om möjligheter att påverka bibliotekets inköp av medier och utformning av lokalerna. Särskilda arrangemang under lovveckorna permanentas som en återkommande aktivitet.

Uppföljning: Ökad utlåning av medier för målgruppen, antal språk- och läsfrämjande evenemang samt antal inköpsförslag från barn- och unga.

Integration och tillgänglighet

Biblioteket ligger centralt och i markplan med en höj- och sänkbar informationsdisk och i lokalen finns en portabel hörslina.

Boken kommer-service bedrivs för personer som inte själva kan ta sig till biblioteket. Biblioteket köper in medier som är särskilt anpassade som till exempel lättlästa medier, böcker med stor stil och talböcker.

För alla med behov av inlästa medier erbjuds nedladdning via Myndigheten för tillgängliga medier (MTM). Bibliotekspersonalen besöker boendena med bokdepositioner.

Bokskåp för en mer lättillgänglighet finns i Fagerhult i affär och på badplats, Fågelfors, Gösjön, Långemåla och Ruda. Samarbete finns kring olika evenemang. På biblioteket finns en Äppelhylla som innehåller medier för barn och unga med funktionsnedsättning.

Personer med annat modersmål än svenska har tillgång till medier på lättläst svenska och medier på andra språk. Även tidskrifter finns på de språk som är mest representerade i kommunen genom Pressreader. Tillsammans med andra aktörer arbetar biblioteket för att uppmuntra barn och vuxnas läsning och utveckling av språket. Även på skolbiblioteken finns medier på andra språk. Genom evenemang för barn och vuxna riktade till en bred publik arbetar biblioteket för en hållbar och ökad integration i samhället.

Medier för gruppen nationella minoriteter finns i mindre omfattning och insatser för att sprida information om målgruppen pågår fortlöpande.

Särskilda insatser på biblioteket bidrar till att sprida information om HBTQ- och jämställdhetsfrågor.

I bibliotekets arbete ingår fjärrlåneverksamhet. Det innebär att personalen beställer hem medier från andra bibliotek.

Mål: Hålla bokskåp, äppelhyllor och snurror uppdaterade för att öka tillgängligheten för olika målgrupper och anpassa utifrån dagsläget.

Nationella minoriteter, HBTQ och jämställdhet ska synliggöras och personalen ska fortbildas inom området

Bevaka hur dagsläget i närområdet ser ut och vilka nationaliteter som behöver prioriteras.

Uppföljning: Antal riktade inköp, antal nya fokusområden

Digital inkludering

Biblioteket erbjuder vid behov informationsträffar och förevisar nedladdning av e-medier, användande av läsplattor, mobiltelefoner och datorer. Olika aktörer bjuds in för att informera om digitala tjänster. Gemensamma evenemangsveckor inom det digitala området genomförs i regionen i samarbete med studieförbund.

Mål: Ökad digital inkludering genom information till målgrupper som står utanför den digitala världen. Bibliotekspersonalen ska ha möjlighet att delta i kompetenshöjande utbildningar inom aktuella områden. Utrustningen ska anpassas till användarnas behov och önskemål.

Uppföljning: Antal aktiviteter som bidrar till att minska det digitala utanförskapet. Adekvat utrustning.

Samverkan

I en mindre kommun med ett begränsat mediebestånd och mindre personalstyrka är samarbete med andra aktörer av stor vikt. Kommunala verksamheter samarbetar med biblioteket som då fungerar som en länk ut mot allmänheten och även som medarrangör. Föreningar, studieförbund, organisationer och lokala initiativ är samarbetspartners för evenemang, informationsspridande och lokal utveckling.

Kommunbiblioteken i länet samverkar med Biblioteksutveckling Region Kalmar län vad gäller utbildningar, transporter av fjärrlån, utvecklingsområden och insatser inom olika projekt. Med hjälp av transporter av medier mellan biblioteken i sydostlänen kan biblioteksanvändarna beställa fjärrlån och får då tillgång till ett stort medieutbud.

Kungliga biblioteket är nationell samordnare för den svenska bibliotekssektorn och samlar in, bevarar och tillgängliggör allt som ges ut i landet.

Mål: Biblioteket ska sträva efter att i så stor omfattning som möjligt samarbeta med andra aktörer även utanför biblioteksområdet för att stärka sin ställning i samhället.

Uppföljning: Antal aktiviteter i samverkan med annan aktör.

Medieplan för Högsby kommunbibliotek

Utbud och urval

Bibliotekets mediebestånd ska präglas av mångsidighet, kvalitet, verksamhetens behov och vara aktuellt. Demokrati, yttrande- och informationsfrihet ska ligga till grund för beståndet. Urvalet ska följa gällande lagstiftning. Bibliotekets mediebestånd, som är både fysiskt och digitalt, utgör en av de viktigaste grunderna för verksamheten. Kurslitteratur av mer allmängiltig karaktär, medier på andra språk och medier för särskilda behov utgör del av beståndet. Bibliotekets medier ska vara tillgängliga för alla invånare. Biblioteket ska ha tidskrifter och dagstidningar samt erbjuda digitala streaming tjänster.

Policy: *Bibliotekets mediebestånd ska erbjuda något för alla invånare oavsett kulturell och språklig tillhörighet, religion, utbildningsnivå, ålder, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. Mediebeståndet ska följa gällande lagstiftning vad gäller åsiktsfrihet.*

Personalgruppen och besökare är delaktiga i inköpsprocessen vilket gör beståndet mer effektivt. Inköpen till skolbiblioteken görs av respektive skolbibliotekarie i samverkan med pedagoger och elever. Populär och efterfrågad litteratur ska anskaffas men även smalare och mindre efterfrågad. Beståndet av klassiker bevakas och nytgivna medier köps in. Litteratur av lokalhistorisk karaktär är av stor vikt att köpa in och bevaka. Målsättningen är att allt som kommer ut i skriftlig form och berör Högsby kommun införskaffas. Vad gäller e-medier sätts en maxgräns för vad den får kosta i förhållande till den tryckta boken. Beståndet av e-medier som inte faller under bibliotekets inköpspolicy tas bort.

Gallring

Målsättningen är att fortlöpande gallra inaktuella, slitna, oattraktiva och föråldrade medier. Försäljning av utgallrat material sker i mån av efterfrågan.

Utvärdering

Biblioteksplanen ska revideras var fjärde år. Planen gäller till dess att en ny biblioteksplan fastställs. Planen ska utvärderas varje år för att följa upp målen.

HÖGSBY
KOMMUN

Källor

[Bibliotekslagen](#)

[Skollagen](#)

[Barnkonventionen](#)

[FN's deklaration om de mänskliga rättigheterna](#)

[Kalmar läns digitala agenda](#)

[Regional biblioteksplan](#)

[Kungliga biblioteket](#)